

BEROEPSKWALIFICATIEDOSSIER

Farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek

////////////////////////////////////

BK-0610-1

1. Globaal

1.1 TITEL

Farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek

1.2 DEFINITIE

De farmaceutisch technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek voert de taken uit die hem kunnen worden toevertrouwd onder de verantwoordelijkheid en toezicht van een apotheker binnen de ziekenhuisapotheek zoals het ontvangen en registreren van geneesmiddelenvoorschriften, uitvoeren van magistrale bereidingen inclusief steriele en cytostica bereidingen in clean rooms, afleveren van geneesmiddelen, parafarmaceutische producten en medical devices binnen de ziekenhuissetting, uitvoering van geneesmiddelenanamnese en medicatievoorlichting teneinde de patiënt en de gezondheidszorgverstrekkers te voorzien en in te lichten over het juist en veilig gebruik van deze producten, dit met de verantwoordelijkheid en met de zelfstandigheid die van hem worden vereist conform de taakverdeling in het kwaliteitshandboek”

1.3 KORTE OMSCHRIJVING

1.4 AFBAKENING

De farmaceutisch technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek werkt onder de verantwoordelijkheid en toezicht van een apotheker binnen de ziekenhuisapotheek.

In hoofdstuk 3. Toevertrouwde handelingen van het KB van 29 januari 2024 betreffende de beroepen van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek en farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek somt art. 4 de handelingen op die overeenkomstig artikel 24 van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015, aan een farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek op eigen verantwoordelijkheid en onder eigen

toezicht door een apotheker kunnen worden toevertrouwd. Deze handelingen dienen uitgevoerd te worden zoals omschreven in het kwaliteitshandboek.

Sociale vaardigheden:

- Principes van empathische communicatie
- Gesprekstechnieken (operationeel gesprek, instructiemethoden, ...)
- Actief luisteren
- Omgangsvormen formeel en informeel (regels en afspraken aangaande omgang met elkaar en de naleving ervan)
- Samenwerking in team (teamwork)
- Technieken van conflicthantering (leren omgaan met agressie, conflicten, ...)
- Technieken om feedback te geven en te ontvangen

1.5 EXTRA INFORMATIE

De farmaceutisch technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek zal in deze beroepskwalificatie worden afgekort als FTAZ

Woordverklaring FTAZ:

- allopathische geneesmiddelen: de klassieke of normale geneeskunde. Allopathie gaat uit van het principe dat met een ziekte gaat behandelen met een tegengesteld geneesmiddel. Deze middelen gaan de ziekte of de veroorzaker van de symptomen proberen te onderdrukken
- aseptie: is het elimineren van besmettingen (zoals bacteriën, virussen, schimmels, en parasieten) uit het werkveld om zo infecties te voorkomen
- biologische geneesmiddelen: geneesmiddelen, ook wel biologicals genoemd, geproduceerd via biotechnologische processen, complexer van structuur (voorbeelden zijn insuline, monoklonale antilichamen)
- chemische geneesmiddelen : geneesmiddelen – vaak kleine moleculen, doorgaans geproduceerd via chemische reacties (voorbeelden zijn paracetamol, levonorgestrel)
- cytostatica: Dit zijn medicijnen die kankercellen doden of de groei van de kankercellen afremmen door de celdeling af te remmen. Deze medicatie verspreid zich meestal via de bloedbaan over het gehele lichaam. Deze kunnen een genezende werking hebben, soms voorafgaand aan, aanvullend op of na een andere behandeling.
- farmaceutische praktijkvoering: De professionele farmaceutische richtlijnen normen en zorgstandaarden die horen bij het zorgproces. Zij geven aan welke zorg patiënten van hun apotheker mogen verwachten
- farmaceutische technologie: De farmaceutische technologie is een wetenschappelijke en technische afdeling die zich bezighoudt met de productie van geneesmiddelen. Een essentieel deelgebied van de farmaceutische technologie is doseringsvorm. Doseringvormen zijn voorbereidingen van geneeskrachtige stoffen in een bepaalde vorm, bijvoorbeeld als tabletten. Een oudere term voor de bereiding en vervaardiging van medicijnen is: Galenica.
- farmaceutische zorg: farmaceutische zorg komt erop neer dat de apotheker de patiënt moet informeren en adviseren, zowel over een gezonde levenswijze als over een rationeel en correct gebruik van geneesmiddelen en andere gezondheidsproducten. Farmaceutische zorg beoogt een veilig en doeltreffend medicatiegebruik en is dus ook gericht op het voorkomen en oplossen van geneesmiddelgebonden problemen zoals interacties, dubbelmedicatie of onvoldoende therapietrouw
- farmacologie: bestudeert de wisselwerking tussen medicijnen en het lichaam. Belangrijke aspecten

hierbij zijn werkingsmechanismen, bijwerkingen, interacties, mobiliteit en toxiciteit

- farmacovigilantie: is het opsporen, analyseren en voorkomen van bijwerkingen van geneesmiddelen of van combinaties van meerdere geneesmiddelen. Een geneesmiddel blijft voortdurend onder bewaking. Dit wil zeggen dat de verhouding tussen de voordelen en de risico's (al gekende of nieuw vastgestelde bijwerkingen) van het geneesmiddel permanent wordt geëvalueerd. Wanneer er een risico voor de gezondheid wordt vastgesteld, kan een wijziging worden aangebracht in de vergunning van het geneesmiddel, bijvoorbeeld een wijziging in indicatie of het uit de handel nemen van het geneesmiddel

- fytofarmaceutische producten: geneesmiddelen van plantaardige oorsprong

- gezondheidszorgverstreker: een persoon die een (gezondheids-)zorgberoep uitoefent met andere woorden, die zorg, paramedische of medische hulp verleent

- homeopathie: is een holistische geneeswijze die er vanuit gaat dat een stof die bepaalde lichamelijke verschijnselen kan opwekken, deze ook kan genezen

- hulpstoffen: stoffen die nodig zijn om de werkzame stoffen in een gebruiksklare vorm, zoals een tablet, een siroop,... om te zetten.

- implantaat: is een medisch hulpmiddel dat in het lichaam geplaatst wordt. Er zijn veel soorten implantaten en veel redenen waarom deze geplaatst worden: er zijn mechanische (zoals een heupimplantaat), elektrische (zoals een pacemaker) en optische (zoals een ooglens) implantaten

- magistrale bereiding : is een apotheekbereiding bereid in een apotheek overeenkomstig een medisch voorschrift en bestemd voor een welbepaalde patiënt. Hieraan ligt een individueel voorschrift ten grondslag

- medische hulpmiddelen : is elk instrument, toestel of apparaat, software, implantaat, reagens, materiaal of ander artikel, dat volgens de fabrikant bestemd is om, alleen of in combinatie, te worden gebruikt bij de mens voor specifieke medische doeleinden. Medische hulpmiddelen worden in klassen ingedeeld volgens hun risico

- nosocomiale infectie: is een ziekenhuisinfectie die optreedt tijdens een verblijf in het ziekenhuis en die niet aanwezig was toen de patiënt in het ziekenhuis werd opgenomen. Deze infectie maakt het genezingsproces moeilijker, waardoor het kan zijn dat de patiënt langer in het ziekenhuis moet verblijven.

- officina: ander woord voor 'apotheek', de lokalen die bestemd zijn voor de bereiding, het ontvangen, de bewaring en de aflevering van geneesmiddelen voor menselijk en diergeneeskundig gebruik met name met het oog op de aflevering ervan aan de bevolking; deze lokalen zijn eveneens bestemd met het oog op dezelfde verrichtingen voor, met name de aflevering aan de bevolking van de grondstoffen en de aflevering aan de bevolking van de medische hulpmiddelen. Deze lokalen maken het voorwerp uit van een vergunning

- OTC: Over The Counter of geneesmiddelen in vrije verkoop. Dit zijn geneesmiddelen die zonder voorschrift van een arts kunnen afgeleverd worden in de apotheek

- parafarmaceutische producten: Parafarmaceutische producten of parafarmaceutica zijn producten of voorwerpen die in de apotheek worden verkocht en voor medische doeleinden worden gebruikt, maar geen geneesmiddelen zijn. Voorbeelden: verbanden en pleisters, voedings-supplementen, babyvoeding

- posologie: is de wetenschap van het doseren van geneesmiddelen

- prothese: is een kunstmatige vervanging of correctie van een lichaamsdeel, orgaan, of onderdeel van een orgaan

- tarificatie :is de administratie die de apotheker moet doorlopen. Dit is essentieel om de geneesmiddelen of devices die werden verkocht te kunnen factureren aan bijvoorbeeld verzekeringen of de patiënt,. Hierbij rekening houdend met mogelijke, door de overheid bepaalde, terugbetalingsregels.

- toxicologie: is de wetenschap die ongewenste en schadelijke effecten van chemische stoffen in het menselijke lichaam bestudeert

1.6 SECTOREN

- Social profit (PC330 Gezondheidsinrichtingen en -diensten)

1.7 BETROKKEN (ARBEIDSMARKT)ACTOREN

Hoofdindieners

APB (Algemene pharmaceutische bond)
Yolande Daenen (info@apb.be)
Hendrik De Rocker
Archimedesstraat 11
1000 Brussel
022854285

OPHACO (De vereniging der coöperatieve apotheken van België)
Stijn Lazeure
Ann Verrydt (ophaco@ophaco.org)
Square Marie Curie 30
1070 Anderlecht
025299241

VZA (Vlaamse vereniging van ziekenhuisapothekers)
Marc De Schepper (marc.deschepper@vza.be)
Jo Swartenbroekx (jo.swartenbroekx@vza.be)
UZ Gent apotheek
C. Heysmanslaan 10
9000 Gent

VAN (Vlaams Apothekers Netwerk)
Yolande Daenen (info@vlaamsapothekersnetwerk.be)
Leopold-I straat 24
3000 Leuven

AFPTAB
Aline Henneuse
Doorniksesraat 63 bus 13
8500 Kortrijk

Mede-indieners

VDAB-Studiedienst
Keizerslaan 11
1000 Brussel

1.8 REFERENTIEKADER

Gehanteerde referentiekaders

- Regelgeving: Het koninklijk besluit van 29 januari 2024 betreffende de beroepen van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek en farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek
- Regelgeving: Gecoördineerde wet van 10 MEI 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen ter vervanging van het Koninklijk Besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen (BS van 14 november 1967)
- Regelgeving: Besluit van de Vlaamse Regering van 15 januari 2016 betreffende de erkenning van beoefenaars van paramedische beroepen
- Regelgeving: Wet van 22 april 2019 inzake de kwaliteitsvolle praktijkvoering in de gezondheidszorg
- Regelgeving: Wet van 15 december 2013 met betrekking tot medische hulpmiddelen, VOLKSGEZONDHEID, VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN EN LEEFMILIEU
- Regelgeving: Koninklijk besluit van 15 november 2017 betreffende de notificatie van een contactpunt materiovigilantie en de registratie van de distributeurs en uitvoerders van medische hulpmiddelen, FAGG
- Sectoraal profiel: Beroepscompetentieprofiel: Farmaceutisch Technisch Assistent, 2016
- Competent 2.0 Beroepscompetentieprofiel: Farmaceutisch-technisch assistent

Relatie tot het referentiekader

'Het geneesmiddelenvoorschrift controleren' zit vervat in 'Ontvangt het voorschrift en voert het uit'
'Farmaceutische bereidingen uitvoeren' zit vervat in 'Organiseert en voert de magistrale bereiding uit, etiketteert en verpakt ze'

'Goederen verpakken' zit vervat in 'Organiseert en voert de magistrale bereiding uit, etiketteert en verpakt ze'

'De voorwaarden voor aflevering van geneesmiddelen controleren' zit vervat in 'Levert OTC, voedingssupplementen, parafarmaceutische producten en medische hulpmiddelen af'

'Geneesmiddelen verstrekken' zit vervat in 'Levert OTC, voedingssupplementen, parafarmaceutische producten en medische hulpmiddelen af'

'Informereren over het geneesmiddelenvoorschrift' zit vervat in 'Levert OTC, voedingssupplementen, parafarmaceutische producten en medische hulpmiddelen af'

'Het orderboek en het register van verdovende middelen bijwerken' zit vervat in 'Voert de dagelijkse administratieve taken uit binnen de ziekenhuisapotheek'

'De voorraad opvolgen' zit vervat in 'Voert een efficiënt logistiek beheer in het ziekenhuis uit'

'De werking van materieel of uitrusting controleren' zit vervat in 'Plant en organiseert zijn taken'

2. Competenties

2.1 OPSOMMING COMPETENTIES

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
Farmaceutische handelingen				
1. Plant en organiseert de eigen taken				
<ul style="list-style-type: none"> Organiseert de taken rekening houdend met de prioriteiten, tijdsbesteding, efficiëntie, ... 	✓			<ul style="list-style-type: none"> Basiskennis van studie van biologische geneesmiddelen Basiskennis van planning, organisatie en opvolging van activiteiten Kennis van microbiologie Kennis van studie van chemische geneesmiddelen Kennis van steriliteit Kennis van aseptisch zones en aseptisch werken Kennis van farmacologische aspecten van grondstoffen en verpakkingsmaterialen Kennis van medische hulpmiddelen, implantaten en prothesen Kennis van voorschriften in ziekenhuizen Kennis van dermatologische producten Kennis van fytofarmaceutische producten Kennis van voedings- en hulpstoffen Kennis van reglementering van geneesmiddelen met een bijzonder statuut (verdovende middelen, giftige stoffen, ...) Kennis van de farmaceutische zorg
<ul style="list-style-type: none"> Maakt materieel en producten gebruiksklaar 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> Onderhoudt materieel en producten 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> Stemt de techniek, materieel en/of product(en) af op de opdracht 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Voert de werkzaamheden binnen de voorziene tijd uit, rekening houdend met mogelijke knelpunten 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Bergt het materieel en de producten op na de taakuitvoering conform de afspraken 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> Vult de tekorten aan 			✓	

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
				<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van ziekenhuisorganisatie • Kennis van vakterminologie • Kennis van administratieve taken aangaande rapportering, patiëntgerelateerde administratie (RIZIV, ziekteverzekering, ...), bestellingen, ... • Grondige kennis van farmaceutische producten en hun posologie • Grondige kennis van farmaceutische technologie • Grondige kennis van richtlijnen van de goede farmaceutische praktijkvoering
2. Ontvangt het voorschriften en voert het uit				
• Leest en interpreteert het geneesmiddelen voorschrift	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van studie van biologische geneesmiddelen • Basiskennis van homeopathie • Kennis van microbiologie • Kennis van studie van chemische geneesmiddelen • Kennis van steriliteit • Kennis van farmacologische aspecten van grondstoffen en verpakkingsmaterialen • Kennis van toxicologische aspecten van grondstoffen en verpakkingsmaterialen • Kennis van medische hulpmiddelen, implantaten en prothesen • Kennis van medische gassen • Kennis van voorschriften in ziekenhuizen • Kennis van dermatologische producten • Kennis van fytofarmaceutische producten
• Registreert het voorschrift	✓			
• Interpreteert de verschillende geneesmiddelenvormen	✓			
• Onderscheidt de hulpstoffen/actieve producten van elke geneesmiddelenvorm	✓			
• Past voor elke bereiding de afleveringsmodaliteiten, de bewaringsmodaliteiten en de wettelijke eisen toe	✓			
• Voert het geneesmiddelenvoorschrift uit	✓			
• Geeft advies en informatie	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
				<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van voedings- en hulpstoffen • Kennis van reglementering van geneesmiddelen met een bijzonder statuut (verdovende middelen, giftige stoffen, ...) • Kennis van de farmaceutische zorg • Kennis van farmaceutische tarificatie • Kennis van vakterminologie • kennis van tarificatie van implantaten en medische hulpmiddelen • Kennis van bedrijfseigen software en toegepaste (medische) informatica met inbegrip van softwareprogramma's ter ondersteuning van het beheer van een apotheek en elektronische voorschriften • Kennis van administratieve taken aangaande rapportering, patiëntgerelateerde administratie (RIZIV, ziekteverzekering, ...), bestellingen, ... • Grondige kennis van farmaceutische producten en hun posologie • Grondige kennis van farmaceutische technologie • Grondige kennis van richtlijnen van de goede farmaceutische praktijkvoering
3. Levert OTC, voedingssupplementen, parafarmaceutische producten en medische hulpmiddelen af				
<ul style="list-style-type: none"> • Identificeert de vraag van de patiënt en informeert hem rekening houdend met zijn verwachtingen 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van studie van biologische geneesmiddelen • Basiskennis van homeopathie
<ul style="list-style-type: none"> • Bevraagt de relevante gegevens 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van anatomie, fysiologie en pathologie • Kennis van microbiologie

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<ul style="list-style-type: none"> Analyseert de vraag van de patiënt en bepaalt welk product het meest geschikt is 	✓			<ul style="list-style-type: none"> Kennis van studie van chemische geneesmiddelen Kennis van steriliteit Kennis van farmacologische aspecten van grondstoffen en verpakkingsmaterialen Kennis van toxicologische aspecten van grondstoffen en verpakkingsmaterialen Kennis van medische hulpmiddelen, implantaten en prothesen Kennis van medische gassen Kennis van voorschriften in ziekenhuizen Kennis van dermatologische producten Kennis van fytofarmaceutische producten Kennis van voedings- en hulpstoffen Kennis van reglementering van geneesmiddelen met een bijzonder statuut (verdovende middelen, giftige stoffen, ...) Kennis van de farmaceutische zorg Kennis van farmaceutische tarificatie Kennis van specifieke geneesmiddelen in het ziekenhuis Kennis van vakterminologie Kennis van communicatie in het Nederlands (kan zichzelf vloeiend en spontaan uitdrukken zonder daarvoor aantoonbaar naar woorden te moeten zoeken. Hij kan een conversatie voeren met de patiënt en kan schriftelijk en mondeling rapporteren en verslag uitbrengen aan andere zorgverleners.)
<ul style="list-style-type: none"> Bezorgt OTC, voedingssupplementen, parafarmaceutische producten, medische gassen, medische hulpmiddelen, implantaten en prothesen 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Geeft advies en informatie 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Geeft preventieve maatregelen mee 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Verwijst door indien nodig 		✓		

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
				<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van administratieve taken aangaande rapportering, patiëntgerelateerde administratie (RIZIV, ziekteverzekering, ...), bestellingen, ... • Grondige kennis van farmaceutische producten en hun posologie • Grondige kennis van farmaceutische technologie • Grondige kennis van richtlijnen van de goede farmaceutische praktijkvoering
4. Organiseert en voert de magistrale bereiding uit, etiketteert en verpakt ze				
• Bereidt de werkzaamheden voor de magistrale bereiding voor			✓	<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van studie van biologische geneesmiddelen • Kennis van microbiologie • Kennis van studie van chemische geneesmiddelen • Kennis van steriliteit • Kennis van aseptisch zones en aseptisch werken • Kennis van farmacologische aspecten van grondstoffen en verpakkingsmaterialen • Kennis van toxicologische aspecten van grondstoffen en verpakkingsmaterialen • Kennis van voorschriften in ziekenhuizen • Kennis van dermatologische producten • Kennis van fytofarmaceutische producten • Kennis van voedings- en hulpstoffen • Kennis van reglementering van geneesmiddelen met een bijzonder statuut (verdovende middelen, giftige stoffen, ...)
• Voert de receptcontrole van de grondstoffen uit	✓			
• Gebruikt gecertificeerde grondstoffen	✓			
• Berekent nauwkeurig de doseringen en de gebruikte hoeveelheden van de grondstoffen	✓			
• Werkt volgens de richtlijnen en de procedures van het kwaliteitshandboek	✓			
• Geeft de magistrale bereiding zijn farmaceutische vorm en past deze zo nodig aan de gebruiksmogelijkheden van de patiënt aan	✓			
• Houdt zich aan de richtlijnen voor wat betreft hygiëne, veiligheid en steriliteit	✓			
• Maakt gebruik van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen			✓	
• Vermeldt de wettelijk verplichte gegevens op het bereidingsetiket	✓			
• Verpakt de magistrale bereidingen in een			✓	

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
(wettelijke) adequate vorm				<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van de farmaceutische zorg • Kennis van farmacovigilantie • Kennis van farmaceutische planten • Kennis van farmaceutische tarificatie • Kennis van beschermingsmiddelen- en -maatregelen • Kennis van het gebruik van (evidence based) richtlijnen (farmaceutische handelingen, nosocomiale infecties, preventieve maatregelen, veiligheidsmaatregelen...) • Kennis van vakterminologie • Kennis van administratieve taken aangaande rapportering, patiëntgerelateerde administratie (RIZIV, ziekteverzekering, ...), bestellingen, ... • Grondige kennis van farmaceutische producten en hun posologie • Grondige kennis van farmaceutische technologie • Grondige kennis van richtlijnen van de goede farmaceutische praktijkvoering • Grondige kennis van farmaceutisch rekenen
5. Organiseert en voert de steriele bereiding uit, etiketteert en verpakt ze				
• Bereidt de werkzaamheden voor de steriele bereiding voor			✓	<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van studie van biologische geneesmiddelen • Kennis van microbiologie • Kennis van studie van chemische geneesmiddelen • Kennis van steriliteit • Kennis van aseptisch zones en aseptisch werken
• Voert de receptcontrole van de grondstoffen uit	✓			
• Gebruikt gecertificeerde grondstoffen			✓	
• Berekent nauwkeurig de doseringen en de gebruikte hoeveelheden van de grondstoffen	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<ul style="list-style-type: none"> • Werkt volgens de richtlijnen en de procedures van het kwaliteitshandboek 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van reinigings- en ontsmettingstechnieken • Kennis van farmacologische aspecten van grondstoffen en verpakkingsmaterialen • Kennis van toxicologische aspecten van grondstoffen en verpakkingsmaterialen • Kennis van voorschriften in ziekenhuizen • Kennis van dermatologische producten • Kennis van fytofarmaceutische producten • Kennis van voedings- en hulpstoffen • Kennis van de farmaceutische zorg • Kennis van farmacovigilantie • Kennis van farmaceutische planten • Kennis van farmaceutische tarificatie • Kennis van beschermingsmiddelen- en -maatregelen • Kennis van het gebruik van (evidence based) richtlijnen (farmaceutische handelingen, nosocomiale infecties, preventieve maatregelen, veiligheidsmaatregelen...) • Kennis van vakterminologie • Kennis van radioprotectie • Kennis van administratieve taken aangaande rapportering, patiëntgerelateerde administratie (RIZIV, ziekteverzekering, ...), bestellingen, ... • Grondige kennis van farmaceutische producten en hun posologie • Grondige kennis van
<ul style="list-style-type: none"> • Geeft de steriele bereiding zijn farmaceutische vorm conform het voorschrift 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Houdt zich aan de richtlijnen wat betreft hygiëne, steriliteit en veiligheid 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Werkt in een aseptische zone 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Maakt gebruik van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen (gebruikt gespecialiseerd beschermingsmiddelen) 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Vermeldt de wettelijk verplichte gegevens op het bereidingsetiket 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Verpakt de steriele bereidingen in een (wettelijke) adequate vorm 			✓	

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
				farmaceutische technologie <ul style="list-style-type: none"> • Grondige kennis van richtlijnen van de goede farmaceutische praktijkvoering • Grondige kennis van farmaceutisch rekenen
6. Werkt mee aan klinische proeven				
<ul style="list-style-type: none"> • Voert administratieve taken uit 				<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van steriliteit • Kennis van farmacologische aspecten van grondstoffen en verpakkingsmaterialen • Kennis van toxicologische aspecten van grondstoffen en verpakkingsmaterialen • Kennis van voorschriften in ziekenhuizen • Kennis van reglementering van geneesmiddelen met een bijzonder statuut (verdovende middelen, giftige stoffen, ...) • Kennis van de farmaceutische zorg • Kennis van beschermingsmiddelen- en -maatregelen • Kennis van het gebruik van (evidence based) richtlijnen (farmaceutische handelingen, nosocomiale infecties, preventieve maatregelen, veiligheidsmaatregelen...) • Kennis van vakterminologie • Kennis van bedrijfseigen software en toegepaste (medische) informatica met inbegrip van softwareprogramma's ter ondersteuning van het beheer van een apotheek en elektronische voorschriften • Kennis van administratieve taken aangaande rapportering,
<ul style="list-style-type: none"> • Werkt volgens de richtlijnen en de procedures van het GCP 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Bereidt en levert de geneesmiddelen af conform het protocol en het voorschrift 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Houdt zich aan de voorwaarden van de klinische studies 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Vermeldt de wettelijk verplichte gegevens 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Voert de opgedragen taken uit in het kader van de klinische proeven 	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
				patiëntgerelateerde administratie (RIZIV, ziekteverzekering, ...), bestellingen, ... <ul style="list-style-type: none"> • Kennis van opbouw en uitvoering van klinische studies • Grondige kennis van farmaceutische producten en hun posologie • Grondige kennis van richtlijnen van de goede farmaceutische praktijkvoering • Grondige kennis van farmaceutisch rekenen
Communicatie				
7. Werkt samen met de patiënt en communiceert professioneel binnen een patiëntgerichte zorgrelatie				
<ul style="list-style-type: none"> • Gaat op empathische wijze om met de patiënt, waarbij de nodige afstand bewaard wordt om een professionele relatie te behouden 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis over diversiteit (diverse sociale, etnische, religieuze of filosofische achtergrond, gender, seksuele geaardheid, ...) • Kennis van vakterminologie • Kennis van sociale vaardigheden • Grondige kennis van richtlijnen van de goede farmaceutische praktijkvoering
<ul style="list-style-type: none"> • Luistert actief zonder een waardeoordeel te vellen, rekening houdend met de geschiedenis en eigenheid van de patiënt en zich ervan te vergewissen de patiënt correct begrepen te hebben 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Voert de geneesmiddelenanamnese uit bij opname en ontslag 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Past het taalgebruik aan in functie van de patiënt, zowel naar inhoud als naar vorm 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Geeft informatie aan de patiënt 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Ondersteunt de patiënt bij informatieverwerking of aanleren van bepaalde handelingen 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Gaat adequaat om met agressie en grensoverschrijdend gedrag 		✓		
8. Rapporteert en deelt informatie met de patiënt				

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<ul style="list-style-type: none"> Rapporteert noodzakelijke gegevens en deelt deze volgens de regelgeving en wettelijke bepalingen 	✓			<ul style="list-style-type: none"> Kennis van sociale vaardigheden Kennis van bedrijfseigen software en toegepaste (medische) informatica met inbegrip van softwareprogramma's ter ondersteuning van het beheer van een apotheek en elektronische voorschriften Kennis van administratieve taken aangaande rapportering, patiëntgerelateerde administratie (RIZIV, ziekteverzekering, ...), bestellingen, ... Kennis van wetgeving aangaande het beroep en de gezondheidszorg Kennis van wetgeving aangaande de patiënt
<ul style="list-style-type: none"> Communiqueert via de vereiste mondelinge, schriftelijke en digitale communicatiemiddelen 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Geeft informatie over de mogelijke hulpverlening en tegemoetkomingen 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Bezorgt de zorgvrager de documenten voor hulpverlening en (financiële) tegemoetkoming, ... 			✓	
Samenwerking				
9. Werkt met alle actoren samen				
<ul style="list-style-type: none"> Communiqueert gepast met alle actoren (leidinggevende, collega's, gezondheidszorgverstrekkers, leveranciers, IT, ...) 	✓			<ul style="list-style-type: none"> Basiskennis van interdisciplinaire samenwerking Kennis van vakterminologie Kennis van sociale vaardigheden Kennis van bedrijfseigen software en toegepaste (medische) informatica met inbegrip van softwareprogramma's ter ondersteuning van het beheer van een apotheek en elektronische voorschriften Kennis van administratieve taken aangaande rapportering, patiëntgerelateerde administratie (RIZIV, ziekteverzekering, ...), bestellingen, ...
<ul style="list-style-type: none"> Werkt efficiënt samen met alle actoren 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Wisselt informatie uit met alle actoren rekening houdend met de wetgeving 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Rapporteert aan de leidinggevende(n) 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Volgt aanwijzingen van leidinggevende(n) op 	✓			
Organisatie				
10. Draagt bij tot kwaliteitsvolle zorg				

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
• Werkt ergonomisch	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van ergonomische toepassingen • Basiskennis van duurzaamheid • Kennis van het gebruik van (evidence based) richtlijnen (farmaceutische handelingen, nosocomiale infecties, preventieve maatregelen, veiligheidsmaatregelen...) • Kennis van kwaliteitszorg • Kennis van wetgeving aangaande het beroep en de gezondheidszorg • Grondige kennis van richtlijnen van de goede farmaceutische praktijkvoering
• Werkt duurzaam	✓			
• Werkt conform de richtlijnen van de organisatie	✓			
• Werkt opdrachten zorgvuldig af	✓			
• Werkt conform de milieuvoorschriften	✓			
• Organiseert de uit te voeren taken op logische en duurzame wijze	✓			
• Werkt nauwkeurig en hygiënisch	✓			
• Werkt mee aan een optimalisatie van de kwaliteitscultuur	✓			
• Past de (evidence based) richtlijnen toe om dienstverlening en outcomes te verbeteren	✓			
• Voert nieuwe technieken uit			✓	
• Meldt problemen, zowel mondeling als schriftelijk, aan de leidinggevende		✓		
11. Voert een efficiënt logistiek beheer in het ziekenhuis uit				
• Beheert de voorraad en de traceerbaarheid van geneesmiddelen, medische gassen en medische hulpmiddelen	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van reglementering van geneesmiddelen met een bijzonder statuut (verdovende middelen, giftige stoffen, ...) • Kennis van voorraadbeheer • Kennis van bedrijfseigen software en toegepaste (medische) informatica met inbegrip van softwareprogramma's ter ondersteuning van het beheer van een apotheek en elektronische voorschriften • Kennis van administratieve taken aangaande rapportering, patiëntgerelateerde administratie (RIZIV, ziekteverzekering, ...),
• Controleert de binnengekomen bestellingen conform het aankoopbeleid	✓			
• Stemt de te bestellen hoeveelheden af op het verbruik, de planning, de opslagcapaciteit, ...	✓			
• Neemt maatregelen bij non-conformiteiten i.v.m. producten en grondstoffen		✓		
• Controleert op vervallen producten en grondstoffen		✓		
• Gebruikt (bedrijfseigen) software voor voorraadbeheer	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<ul style="list-style-type: none"> Slaat de geleverde producten en grondstoffen op conform de geldende (veiligheids)normen 	✓			<ul style="list-style-type: none"> bestellingen, ... Grondige kennis van richtlijnen van de goede farmaceutische praktijkvoering
12. Voert de dagelijkse administratieve taken uit binnen de ziekenhuisapothek				
<ul style="list-style-type: none"> Registreert de grondstoffen in het analyseregister 	✓			<ul style="list-style-type: none"> Kennis van reglementering van geneesmiddelen met een bijzonder statuut (verdovende middelen, giftige stoffen, ...) Kennis van farmaceutische tarificatie Kennis van het gebruik van (evidence based) richtlijnen (farmaceutische handelingen, nosocomiale infecties, preventieve maatregelen, veiligheidsmaatregelen...) kennis van tarificatie van implantaten en medische hulpmiddelen Kennis van bedrijfseigen software en toegepaste (medische) informatica met inbegrip van softwareprogramma's ter ondersteuning van het beheer van een apotheek en elektronische voorschriften Kennis van administratieve taken aangaande rapportering, patiëntgerelateerde administratie (RIZIV, ziekteverzekering, ...), bestellingen, ... Grondige kennis van richtlijnen van de goede farmaceutische praktijkvoering
<ul style="list-style-type: none"> Registreert gegevens (invullen en bijhouden van formulieren) 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Schrijft toegestane wettelijke documenten uit 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Handelt facturen en bestelbonnen af 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Tarificeert geneesmiddelen, medische gassen, medische hulpmiddelen, implantaten en prothesen 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Beheert de attesten voor terugbetaling van geneesmiddelen 	✓			
13. Draagt bij tot een veilige werkomgeving				
<ul style="list-style-type: none"> Neemt verantwoordelijkheid op voor het uitvoeren van de opgedragen taken conform 	✓			<ul style="list-style-type: none"> Basiskennis van probleemoplossende strategieën Basiskennis van

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
de wetgeving ten bate van de veiligheid van de patiënt				patiëntveiligheid <ul style="list-style-type: none"> • Kennis van beschermingsmiddelen- en -maatregelen • Kennis van het gebruik van (evidence based) richtlijnen (farmaceutische handelingen, nosocomiale infecties, preventieve maatregelen, veiligheidsmaatregelen...) • Kennis van veiligheidssymbolen
<ul style="list-style-type: none"> • Signaleert onveilige handelingen en situaties voor de eigen veiligheid en de veiligheid van medewerkers 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Werkt conform de veiligheidsvoorschriften 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Werkt nauwkeurig en hygiënisch 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Gebruikt persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen volgens de richtlijnen 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Meldt (bijna) incidenten aan de leidinggevende en handelt volgens de richtlijnen 		✓		
Gezondheidsvoorlichting				
14. Bevordert het zelfmanagement en empowerment bij de patiënt				
<ul style="list-style-type: none"> • Informeert en adviseert de patiënt om (geïnformeerde) keuzes te maken 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis over diversiteit (diverse sociale, etnische, religieuze of filosofische achtergrond, gender, seksuele geaardheid, ...) • Kennis van toxicologische aspecten van grondstoffen en verpakkingsmaterialen • Kennis van dermatologische producten • Kennis van fytofarmaceutische producten • Kennis van voedings- en hulpstoffen • Kennis van reglementering van geneesmiddelen met een bijzonder statuut (verdovende middelen, giftige stoffen, ...) • Kennis van de farmaceutische zorg • Kennis van het gebruik van (evidence based) richtlijnen (farmaceutische handelingen,
<ul style="list-style-type: none"> • Educeert de patiënt tot zelfmanagement 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Informeert de patiënt over determinanten die de gezondheid kunnen schaden en leert hem deze tijdig te herkennen en gepaste actie te ondernemen 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Anticipeert op crisissituaties 		✓		

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
				<p>nosocomiale infecties, preventieve maatregelen, veiligheidsmaatregelen...)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kennis van vakterminologie • Kennis van sociale vaardigheden • Grondige kennis van farmaceutische producten en hun posologie • Grondige kennis van farmaceutische technologie • Grondige kennis van richtlijnen van de goede farmaceutische praktijkvoering
Leren en ontwikkelen				
15. Draagt bij tot de ontwikkeling van het beroep				
<ul style="list-style-type: none"> • Volgt mee de toegewezen stagiair op en scheidt een gunstige leerklimaat in functie van de leerdoelen en leermogelijkheden van de stagiair 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van opleidingstechnieken • Basiskennis van planning, organisatie en opvolging van activiteiten • Basiskennis van informatietechnologie • Basiskennis van interdisciplinaire samenwerking • Basiskennis van coachingstechnieken • Kennis van het gebruik van (evidence based) richtlijnen (farmaceutische handelingen, nosocomiale infecties, preventieve maatregelen, veiligheidsmaatregelen...) • Kennis van sociale vaardigheden • Kennis van (zelfregulerende) reflectiestrategieën • Kennis van de toepassing van evaluatiemethodes
<ul style="list-style-type: none"> • Deelt de opgedane kennis binnen het eigen team 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Leert nieuwe technieken aan 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Doet aan (peer)coaching 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Fungeert als rolmodel voor de stagiair in opleiding 	✓			
16. Ontwikkelt de eigen deskundigheid				

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<ul style="list-style-type: none"> Schoolt zich professioneel bij 	✓			<ul style="list-style-type: none"> Basiskennis van fysica Basiskennis van interdisciplinaire samenwerking Basiskennis van chemie Kennis van toegepaste chemie Kennis van biochemie Kennis van anatomie, fysiologie en pathologie Kennis van microbiologie Kennis van farmacologische aspecten van grondstoffen en verpakkingsmaterialen Kennis van medische hulpmiddelen, implantaten en prothesen Kennis van medische gassen Kennis van ziekenhuishygiëne Kennis van vakterminologie Kennis van administratieve taken aangaande rapportering, patiëntgerelateerde administratie (RIZIV, ziekteverzekering, ...), bestellingen, ... Kennis van (zelfregulerende) reflectiestrategieën Kennis van de toepassing van evaluatiemethodes Kennis van de fysicochemische eigenschappen van grondstoffen Kennis van fytotherapie Grondige kennis van farmaceutisch rekenen
<ul style="list-style-type: none"> Vindt vormingsorganisaties en – programma's terug 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Reflecteert over het eigen handelen stuurt bij 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Staat open voor en gaat constructief om met feedback 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Gaat op constructieve wijze om met de grenzen van zijn beroepsdomein in functie van zijn eigen competenties 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Maakt een (digitaal) portfolio aan waarbij de activiteiten en groei geregistreerd worden conform de vooropgestelde kwaliteitsnormen en wetgeving 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Roept hulp in van collega's en leidinggevende indien noodzakelijk 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> Wisselt kennis uit met alle gezondheidszorgbeoefenaars 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Gebruikt vakjargon zowel mondeling als schriftelijk 	✓			
Professionalisering				
17. Oefent het beroep uit conform de wettelijke bepalingen en de maatschappelijk verwachtingen				
<ul style="list-style-type: none"> Handelt volgens de maatschappelijke normen 	✓			<ul style="list-style-type: none"> Kennis van het gebruik van (evidence based) richtlijnen (farmaceutische handelingen, nosocomiale infecties, preventieve
<ul style="list-style-type: none"> Werkt binnen de grenzen van het wetgevende en professionele kader zoals 	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
voorzien in de officina <ul style="list-style-type: none"> • Kent, respecteert en past de richtlijnen, regelgeving en wetgeving met betrekking tot de uitoefening van het beroep toe. • Voert de wettelijk toegelaten handelingen uit die aansluiten bij zijn competentieniveau en wettelijk beroepsdomein 	✓			maatregelen, veiligheidsmaatregelen...) <ul style="list-style-type: none"> • Kennis van sociale vaardigheden • Kennis van wetgeving aangaande het beroep en de gezondheidszorg • Kennis van wetgeving aangaande de patiënt
18. Handelt volgens de professionele en deontologische code				
<ul style="list-style-type: none"> • Handelt volgens de professionele en deontologische (gedrags)code (beroepsgeheim, privacy van de patiënt, scheiding beroepscontext-privé, ...) • Bouwt een professionele zorgrelatie op empathische wijze op met respect voor de medische, fysieke, sociale, culturele en spirituele achtergrond van de patiënt • Creëert een veilige omgeving voor de patiënt • Werkt met verantwoordelijkheidszin • Respecteert de zakelijke omgangsvormen • Verzorgt de persoonlijke hygiëne en zorgt voor een verzorgd voorkomen 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis over diversiteit (diverse sociale, etnische, religieuze of filosofische achtergrond, gender, seksuele geaardheid, ...) • Kennis van sociale vaardigheden • Kennis van het deontologisch kader met betrekking tot de uitoefening van het beroep
19. Behoudt de persoonlijke gezondheid en welzijn				
<ul style="list-style-type: none"> • Gaat bewust om met persoonlijke en professionele beïnvloedende factoren op het welzijn en het (professioneel) functioneren. • Zorgt voor een gezond evenwicht tussen werk en privéleven. • Detecteert tijdig alarmsignalen en maakt ze kenbaar • Werkt mee aan een cultuur waarin noden van collega's gedetecteerd en aangepakt worden via ondersteuning. 		✓		<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van probleemoplossende strategieën • Basiskennis van zelfmanagement • Kennis van (zelfregulerende) reflectiestrategieën • Kennis van de toepassing van evaluatiemethodes • Kennis van een gezonde levensstijl

2.2 BESCHRIJVING COMPETENTIES ADHV DE DESCRIPTORELEMENTEN

Kennis

- Basiskennis van studie van biologische geneesmiddelen
- Basiskennis van fysica
- Basiskennis over diversiteit (diverse sociale, etnische, religieuze of filosofische achtergrond, gender, seksuele geaardheid, ...)
- Basiskennis van ergonomische toepassingen
- Basiskennis van duurzaamheid
- Basiskennis van probleemoplossende strategieën
- Basiskennis van patiëntveiligheid
- Basiskennis van opleidingstechnieken
- Basiskennis van planning, organisatie en opvolging van activiteiten
- Basiskennis van informatietechnologie
- Basiskennis van interdisciplinaire samenwerking
- Basiskennis van coachingstechnieken
- Basiskennis van chemie
- Basiskennis van homeopathie
- Basiskennis van zelfmanagement

- Kennis van toegepaste chemie
- Kennis van biochemie
- Kennis van anatomie, fysiologie en pathologie
- Kennis van microbiologie
- Kennis van studie van chemische geneesmiddelen
- Kennis van steriliteit
- Kennis van aseptische zones en aseptisch werken
- Kennis van reinigings- en ontsmettingstechnieken
- Kennis van farmacologische aspecten van grondstoffen en verpakkingsmaterialen
- Kennis van toxicologische aspecten van grondstoffen en verpakkingsmaterialen
- Kennis van medische hulpmiddelen, implantaten en prothesen
- Kennis van medische gassen
- Kennis van voorschriften in ziekenhuizen
- Kennis van dermatologische producten
- Kennis van fytofarmaceutische producten
- Kennis van voedings- en hulpstoffen
- Kennis van reglementering van geneesmiddelen met een bijzonder statuut (verdovende middelen, giftige stoffen, ...)
- Kennis van de farmaceutische zorg
- Kennis van farmacovigilantie
- Kennis van farmaceutische planten
- Kennis van farmaceutische tarificatie
- Kennis van specifieke geneesmiddelen in het ziekenhuis
- Kennis van beschermingsmiddelen- en -maatregelen
- Kennis van ziekenhuishygiëne
- Kennis van het gebruik van (evidence based) richtlijnen (farmaceutische handelingen, nosocomiale infecties, preventieve maatregelen, veiligheidsmaatregelen...)

- Kennis van ziekenhuisorganisatie
- Kennis van vakterminologie
- Kennis van veiligheidssymbolen
- Kennis van radioprotectie
- kennis van tarificatie van implantaten en medische hulpmiddelen
- Kennis van kwaliteitszorg
- Kennis van communicatie in het Nederlands (kan zichzelf vloeiend en spontaan uitdrukken zonder daarvoor aantoonbaar naar woorden te moeten zoeken. Hij kan een conversatie voeren met de patiënt en kan schriftelijk en mondeling rapporteren en verslag uitbrengen aan andere zorgverleners.)
- Kennis van sociale vaardigheden
- Kennis van voorraadbeheer
- Kennis van bedrijfseigen software en toegepaste (medische) informatica met inbegrip van softwareprogramma's ter ondersteuning van het beheer van een apotheek en elektronische voorschriften
- Kennis van administratieve taken aangaande rapportering, patiëntgerelateerde administratie (RIZIV, ziekteverzekering, ...), bestellingen, ...
- Kennis van wetgeving aangaande het beroep en de gezondheidszorg
- Kennis van wetgeving aangaande de patiënt
- Kennis van (zelfregulerende) reflectiestrategieën
- Kennis van de toepassing van evaluatiemethodes
- Kennis van een gezonde levensstijl
- Kennis van opbouw en uitvoering van klinische studies
- Kennis van de fysicochemische eigenschappen van grondstoffen
- Kennis van fytotherapie
- Kennis van het deontologisch kader met betrekking tot de uitoefening van het beroep

- Grondige kennis van farmaceutische producten en hun posologie
- Grondige kennis van farmaceutische technologie
- Grondige kennis van richtlijnen van de goede farmaceutische praktijkvoering
- Grondige kennis van farmaceutisch rekenen

Cognitieve vaardigheden

- Organiseert de taken rekening houdend met de prioriteiten, tijdsbesteding, efficiëntie, ...
- Stemt de techniek, materieel en/of product(en) af op de opdracht
- Voert de werkzaamheden binnen de voorziene tijd uit, rekening houdend met mogelijke knelpunten
- Leest en interpreteert het geneesmiddelen voorschrift
- Registreert het voorschrift
- Interpreteert de verschillende geneesmiddelenvormen
- Onderscheidt de hulpstoffen/actieve producten van elke geneesmiddelenvorm
- Past voor elke bereiding de afleveringsmodaliteiten, de bewaringsmodaliteiten en de wettelijke eisen toe
- Voert het geneesmiddelenvoorschrift uit
- Geeft advies en informatie
- Identificeert de vraag van de patiënt en informeert hem rekening houdend met zijn verwachtingen
- Bevraagt de relevante gegevens

- Analyseert de vraag van de patiënt en bepaalt welk product het meest geschikt is
- Bezorgt OTC, voedingssupplementen, parafarmaceutische producten, medische gassen, medische hulpmiddelen, implantaten en prothesen
- Geeft advies en informatie
- Geeft preventieve maatregelen mee
- Voert de receptcontrole van de grondstoffen uit
- Gebruikt gecertificeerde grondstoffen
- Berekent nauwkeurig de doseringen en de gebruikte hoeveelheden van de grondstoffen
- Werkt volgens de richtlijnen en de procedures van het kwaliteitshandboek
- Geeft de magistrale bereiding zijn farmaceutische vorm en past deze zo nodig aan de gebruiksmogelijkheden van de patiënt aan
- Houdt zich aan de richtlijnen voor wat betreft hygiëne, veiligheid en steriliteit
- Vermeldt de wettelijk verplichte gegevens op het bereidingsetiket
- Gaat op empathische wijze om met de patiënt, waarbij de nodige afstand bewaard wordt om een professionele relatie te behouden
- Luistert actief zonder een waardeoordeel te vellen, rekening houdend met de geschiedenis en eigenheid van de patiënt en zich ervan te vergewissen de patiënt correct begrepen te hebben
- Past het taalgebruik aan in functie van de patiënt, zowel naar inhoud als naar vorm
- Geeft informatie aan de patiënt
- Ondersteunt de patiënt bij informatieverwerking of aanleren van bepaalde handelingen
- Rapporteert noodzakelijke gegevens en deelt deze volgens de regelgeving en wettelijke bepalingen
- Communiceert via de vereiste mondelinge, schriftelijke en digitale communicatiemiddelen
- Geeft informatie over de mogelijke hulpverlening en tegemoetkomingen
- Communiceert gepast met alle actoren (leidinggevende, collega's, gezondheidszorgverstrekkers, leveranciers, IT, ...)
- Werkt efficiënt samen met alle actoren
- Wisselt informatie uit met alle actoren rekening houdend met de wetgeving
- Rapporteert aan de leidinggevende(n)
- Volgt aanwijzingen van leidinggevende(n) op
- Werkt ergonomisch
- Werkt duurzaam
- Werkt conform de richtlijnen van de organisatie
- Werkt opdrachten zorgvuldig af
- Werkt conform de milieuvoorschriften
- Organiseert de uit te voeren taken op logische en duurzame wijze
- Werkt nauwkeurig en hygiënisch
- Werkt mee aan een optimalisatie van de kwaliteitscultuur
- Past de (evidence based) richtlijnen toe om dienstverlening en outcomes te verbeteren
- Beheert de voorraad en de traceerbaarheid van geneesmiddelen, medische gassen en medische hulpmiddelen
- Controleert de binnengekomen bestellingen conform het aankoopbeleid
- Stemt de te bestellen hoeveelheden af op het verbruik, de planning, de opslagcapaciteit, ...
- Gebruikt (bedrijfseigen) software voor voorraadbeheer
- Slaat de geleverde producten en grondstoffen op conform de geldende (veiligheids)normen
- Registreert de grondstoffen in het analyseregister

- Registreert gegevens (invullen en bijhouden van formulieren)
- Schrijft toegestane wettelijke documenten uit
- Handelt facturen en bestelbonnen af
- Tarificeert geneesmiddelen, medische gassen, medische hulpmiddelen, implantaten en prothesen
- Beheert de attesten voor terugbetaling van geneesmiddelen
- Neemt verantwoordelijkheid op voor het uitvoeren van de opgedragen taken conform de wetgeving ten bate van de veiligheid van de patiënt
- Signaleert onveilige handelingen en situaties voor de eigen veiligheid en de veiligheid van medewerkers
- Werkt conform de veiligheidsvoorschriften
- Werkt nauwkeurig en hygiënisch
- Informeert en adviseert de patiënt om (geïnformeerde) keuzes te maken
- Educeert de patiënt tot zelfmanagement
- Informeert de patiënt over determinanten die de gezondheid kunnen schaden en leert hem deze tijdig te herkennen en gepaste actie te ondernemen
- Volgt mee de toegewezen stagiair op en scheidt een gunstige leerklimaat in functie van de leerdoelen en leermogelijkheden van de stagiair
- Deelt de opgedane kennis binnen het eigen team
- Doet aan (peer)coaching
- Fungeert als rolmodel voor de stagiair in opleiding
- Schoolt zich professioneel bij
- Vindt vormingsorganisaties en – programma's terug
- Reflecteert over het eigen handelen stuurt bij
- Staat open voor en gaat constructief om met feedback
- Gaat op constructieve wijze om met de grenzen van zijn beroepsdomein in functie van zijn eigen competenties
- Maakt een (digitaal) portfolio aan waarbij de activiteiten en groei geregistreerd worden conform de vooropgestelde kwaliteitsnormen en wetgeving
- Wisselt kennis uit met alle gezondheidszorgbeoefenaars
- Gebruikt vakjargon zowel mondeling als schriftelijk
- Handelt volgens de maatschappelijke normen
- Werkt binnen de grenzen van het wetgevende en professionele kader zoals voorzien in de officina
- Kent, respecteert en past de richtlijnen, regelgeving en wetgeving met betrekking tot de uitoefening van het beroep toe.
- Voert de wettelijk toegelaten handelingen uit die aansluiten bij zijn competentieniveau en wettelijk beroepsdomein
- Handelt volgens de professionele en deontologische (gedrags)code (beroepsgeheim, privacy van de patiënt, scheiding beroepscontext-privé, ...)
- Bouwt een professionele zorgrelatie op empathische wijze op met respect voor de medische, fysieke, sociale, culturele en spirituele achtergrond van de patiënt
- Creëert een veilige omgeving voor de patiënt
- Werkt met verantwoordelijkheidszin
- Respecteert de zakelijke omgangsvormen
- Zorgt voor een gezond evenwicht tussen werk en privéleven.
- Werkt mee aan een cultuur waarin noden van collega's gedetecteerd en aangepakt worden via ondersteuning.
- Voert de receptcontrole van de grondstoffen uit
- Berekent nauwkeurig de doseringen en de gebruikte hoeveelheden van de grondstoffen

- Werkt volgens de richtlijnen en de procedures van het kwaliteitshandboek
- Houdt zich aan de richtlijnen wat betreft hygiëne, steriliteit en veiligheid
- Vermeldt de wettelijk verplichte gegevens op het bereidingsetiket
- Werkt volgens de richtlijnen en de procedures van het GCP
- Bereidt en levert de geneesmiddelen af conform het protocol en het voorschrift
- Houdt zich aan de voorwaarden van de klinische studies
- Vermeldt de wettelijk verplichte gegevens
- Voert de opgedragen taken uit in het kader van de klinische proeven
- Voert de geneesmiddelenanamnese uit bij opname en ontslag
- Leert nieuwe technieken aan

Probleemoplossende vaardigheden

- Verwijst door indien nodig
- Gaat adequaat om met agressie en grensoverschrijdend gedrag
- Meldt problemen, zowel mondeling als schriftelijk, aan de leidinggevende
- Neemt maatregelen bij non-conformiteiten i.v.m. producten en grondstoffen
- Controleert op vervallen producten en grondstoffen
- Meldt (bijna) incidenten aan de leidinggevende en handelt volgens de richtlijnen
- Anticipeert op crisissituaties
- Roept hulp in van collega's en leidinggevende indien noodzakelijk
- Gaat bewust om met persoonlijke en professionele beïnvloedende factoren op het welzijn en het (professioneel) functioneren.
- Detecteert tijdig alarmsignalen en maakt ze kenbaar

Motorische vaardigheden

- Maakt materieel en producten gebruiksklaar
- Onderhoudt materieel en producten
- Bergt het materieel en de producten op na de taakuitvoering conform de afspraken
- Vult de tekorten aan
- Maakt gebruik van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Verpakt de magistrale bereidingen in een (wettelijke) adequate vorm
- Bezorgt de zorgvrager de documenten voor hulpverlening en (financiële) tegemoetkoming, ...
- Gebruikt persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen volgens de richtlijnen
- Verzorgt de persoonlijke hygiëne en zorgt voor een verzorgd voorkomen
- Bereidt de werkzaamheden voor de magistrale bereiding voor
- Bereidt de werkzaamheden voor de steriele bereiding voor
- Gebruikt gecertificeerde grondstoffen
- Geeft de steriele bereiding zijn farmaceutische vorm conform het voorschrift
- Werkt in een aseptische zone
- Maakt gebruik van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen (gebruikt gespecialiseerd beschermingsmiddelen)
- Verpakt de steriele bereidingen in een (wettelijke) adequate vorm
- Voert administratieve taken uit
- Voert nieuwe technieken uit

Omgevingscontext

- Dit beroep wordt uitgeoefend met wisselende werktijden tijdens de dag
- Dit beroep wordt uitgeoefend in teamverband, waarbij de nodige flexibiliteit belangrijk is om zich aan te passen aan wijzigingen
- Het dragen van persoonlijke beschermingsmiddelen bij een aantal handelingen is verplicht
- Bij de uitoefening van het beroep wordt er steeds conform het kwaliteitshandboek van de organisatie gewerkt
- Het uit te voeren werk is gevarieerd en kan complex zijn
- De werkopdrachten worden strikt afgebakend in de tijd en er heersen in veel gevallen deadlines, wat stressbestendigheid en resultaatgerichtheid vraagt
- De uitoefening van het beroep vereist een respectvolle houding tegenover de patiënten, de collega's en de leidinggevenden
- De sector kent reglementeringen, inzake veiligheid, gezondheid, hygiëne, welzijn, privacy en milieu
- De uitoefening van het beroep vraagt een kwaliteitsbewustzijn en verantwoordelijkheidszin
- Dit beroep vereist het afstemmen van de dienstverlening op de noden van de patiënten
- De uitoefening van dit beroep vereist zorgvuldigheid en nauwkeurigheid
- Bij de beroepsuitoefening moet men zich bewust zijn van de effecten van de eigen verbale, non-verbale en digitale communicatie en de invloed hiervan op de patiënt
- Bij dit beroep wordt er door alle teamleden meegebouwd aan een cultuur van collegialiteit, welzijn, respect binnen de professionele relaties
- Werkt mee aan nieuwe en aanpassing van bestaande procedures binnen de dienst
- Bij dit beroep dient de FTAZ verantwoording af te leggen aan de (hoofd)apotheker

Handelingscontext

- De FTAZ gaat op constructieve en transparante wijze informatie uitwisselen met de andere actoren
- De FTAZ stelt afhankelijk van de bedrijfscontext, gevarieerde of complexe handelingen
- De FTAZ kan zich aanpassen en flexibel opstellen bij wisselende omgevingsfactoren
- De FTAZ moet gericht beslissingen nemen binnen hun eigen verantwoordelijkheid
- De FTAZ moet initiatief nemen binnen hun eigen verantwoordelijkheid
- De FTAZ moet zijn/haar werkzaamheden kunnen organiseren
- De FTAZ moet zorgvuldig gebruik maken van materieel
- De FTAZ moet steeds de veiligheids- en kwaliteitsvoorschriften respecteren
- De FTAZ moet steeds correct en nauwgezet werken
- De FTAZ moet blijven met de ontwikkelingen binnen de sector, dit vergt leergierigheid en het volgen van opleidingen
- De FTAZ moet het positief imago van zijn onderneming uitstralen
- De FTAZ moet op een klantgerichte en empathische wijze omgaan met de patiënten
- De FTAZ moet handelen conform de deontologische code, vooropgestelde etiquette en protocollen
- De FTAZ moet georganiseerd en gestructureerd kunnen werken
- De FTAZ moet medisch geschikt zijn
- De FTAZ moet dienst en/of tijdsschema's kunnen naleven

- De FTAZ dient consequent en gefocust te werken
- De FTAZ moet zich bewust zijn dat gemaakte fouten gevolgen kunnen hebben die een impact kunnen hebben op de veiligheid en gezondheid van de patiënt
- De FTAO moet kunnen presteren onder druk

Autonomie

Is zelfstandig in

- het ontvangen en registreren van geneeskundige voorschriften onder gelijk welke vorm;
- het afleveren van geneesmiddelen (volgens de definitie van het KB 4 maart 1991 houdende vaststelling van de normen waaraan een ziekenhuisapothek moet voldoen om te worden erkend), medische gassen en medische hulpmiddelen, overeenkomstig de wetten en geldende regels;
- het registreren van de grondstoffen;
- het bereiden van geneesmiddelen met inbegrip van cytostatica en radiofarmaca (ook in een aseptische en gecontroleerde zone) en geneesmiddelen voor klinische proeven;
- het uitvoeren van de processen volgens het kwaliteitshandboek;
- het beheer van de voorraad en de traceerbaarheid van geneesmiddelen, medische gassen en medische hulpmiddelen;
- het beheer van de geneesmiddelen en medische hulpmiddelen voor klinische proeven;
- het verstrekken van advies betreffende het adequaat en veilig gebruik van geneesmiddelen en medische hulpmiddelen en de goede bewaring van geneesmiddelen en medische hulpmiddelen;
- deelname aan reiniging, ontsmetting en sterilisatie van materialen met inbegrip van de eindcontrole;
- aflevering van kunstmatige voedingsproducten;
- tarifiering van geneesmiddelen, medische gassen en medische hulpmiddelen;
- geneesmiddelenanamnese en bijdrage aan het afstemmen van medicatie.
- het uitvoeren van logistieke taken
- het organiseren en evalueren van het eigen werk
- het up-to-date houden van de eigen kennis

Is gebonden aan

- de opdrachten toegewezen door de verantwoordelijke apotheker(s)
- het geneesmiddelenvoorschriften voor het uitvoeren van magistrale bereidingen en afleveren van geneesmiddelen
- de richtlijnen aangaande de uit te voeren taken
- het beleid van de organisatie
- tijdsplanning, veiligheids-, gezondheids-, kwaliteits- en milieuvoorschriften en procedures
- de deontologische code
- de regelgeving

Doet beroep op

- de verantwoordelijke apotheker voor de opdracht, gegevens problemen en bijkomende instructies
- het interdisciplinair team, collega's, ...voor advies en samenwerking

Verantwoordelijkheid

- Plant en organiseert de eigen taken
- Ontvangt het voorschriften en voert het uit
- Levert OTC, voedingssupplementen, parafarmaceutische producten en medische hulpmiddelen af
- Organiseert en voert de magistrale bereiding uit, etiketteert en verpakt ze
- Organiseert en voert de steriele bereiding uit, etiketteert en verpakt ze
- Werkt mee aan klinische proeven
- Werkt samen met de patiënt en communiceert professioneel binnen een patiëntgerichte zorgrelatie
- Rapporteert en deelt informatie met de patiënt
- Werkt met alle actoren samen
- Draagt bij tot kwaliteitsvolle zorg
- Voert een efficiënt logistiek beheer in het ziekenhuis uit
- Voert de dagelijkse administratieve taken uit binnen de ziekenhuisapothek
- Draagt bij tot een veilige werkomgeving
- Bevordert het zelfmanagement en empowerment bij de patiënt
- Draagt bij tot de ontwikkeling van het beroep
- Ontwikkelt de eigen deskundigheid
- Oefent het beroep uit conform de wettelijke bepalingen en de maatschappelijk verwachtingen
- Handelt volgens de professionele en deontologische code
- Behoudt de persoonlijke gezondheid en welzijn

2.3 ATTESTEN EN VOORWAARDEN

Wettelijke attesten en voorwaarden

Voor de beroepsuitoefening van 'Farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapothek' is het beschikken van volgende attesten en/of voldoen aan volgende voorwaarden wettelijk verplicht:

- Voorwaarden voor de uitoefening van het gezondheidszorgberoep zoals bepaald in Gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen

3. Arbeidsmarktrelevantie / maatschappelijke relevantie

3.1 ARBEIDSMARKTRELEVANTIE

Tewerkstelling

Farmaceutisch-technisch assistent

Bron gegevens: Jaarstatistieken, met betrekking tot de beoefenaars van de

gezondheidszorgberoepen in België, 2022, Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, veiligheid van de voedselketen en leefmilieu

Aantal farmaceutisch-technisch assistenten met het recht om het beroep uit te oefenen in België op 31/12/2020, 31/12/2021 en 31/12/2022 op basis van de officiële woonplaats

	2020		2021		2022	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
België	14.131	97.9%	14.861	98.0%	15.438	97.8%
Buiten België	299	2.1%	299	2.0%	352	2.2%
Totaal	14.430	100.0%	15.160	100.0%	15.790	100.0%

Aantal farmaceutisch-technisch assistenten met het recht om het beroep uit te oefenen in België op 31/12/2020, 31/12/2021 en 31/12/2022 per gewest op basis van de officiële woonplaats

	2020		2021		2022	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
België	14.131	100.0%	14.861	100.0%	15.438	100.0%
Vlaams Gewest	7.267	51.4%	7.697	51.8%	8.059	52.2%
Waals Gewest	5.766	40.8%	6.026	40.5%	6.207	40.2%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	1.098	7.8%	1.138	7.7%	1.172	7.6%

Aantal farmaceutisch-technisch assistenten met het recht om het beroep uit te oefenen in België op 31/12/2020, 31/12/2021 en 31/12/2022 per provincie op basis van de officiële woonplaats

	2020		2021		2022	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
België	14.131	100.0%	14.861	100.0%	15.438	100.0%
Vlaams Brabant	1.146	8.1%	1.227	8.3%	1.284	8.3%
West-Vlaanderen	1.279	9.1%	1.349	9.1%	1.407	9.1%
Oost-Vlaanderen	1.369	9.7%	1.450	9.8%	1.523	9.9%
Antwerpen	2.266	16.0%	2.396	16.1%	2.516	16.3%
Limburg	1.207	8.5%	1.275	8.6%	1.329	8.6%
Waals Brabant	282	2.0%	303	2.0%	314	2.0%
Henegouwen	2.234	15.8%	2.310	15.5%	2.373	15.4%
Luik	1.934	13.7%	2.046	13.8%	2.110	13.7%
Namen	908	6.4%	933	6.3%	966	6.3%
Luxemburg	408	2.9%	434	2.9%	444	2.9%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	1.098	7.8%	1.138	7.7%	1.172	7.6%

Vacatures

I. Aantal vacatures (in het 'normaal economisch circuit zonder uitzendopdrachten' en indien beschikbaar het aantal vacatures voor uitzendopdrachten) en aandeel in de sector

i. Spreiding over de betrokken sectoren

Deze tabel geeft een beeld van de vacatures (ontvangen - periode 2022) van alle farmaceutisch technisch assistenten

	11 Antwerpen	13 Turnhout	21 Brussel HG	31 Brugge	35 Oostende-Westhoek	44 Gent	46 Sint-Niklaas-Dendermonde	99 Buiten Vlaanderen	12 Mechelen	22 Leuven	24 Vijveerde	74 Limburg Oost	75 Limburg West	41 Aalst Oudenaarde	34 Kortrijk-Roeselare	Eindtotaal
Beroep/Arbeidsdomein																
MB3820 Farmaceutisch-technisch assistent																
1 NEC zonder Uitzendopdrachten rechtstreeks aan VDAB gemeld																
05. Chemie, rubber en kunststof			1					1								2
14. Groot- en kleinhandel	43	26	6	26	6	3	3	2	9	5	24	4	5	10		172
19. Zakelijke dienstverlening		3			2		1	1			6	1	1			15
23. Openbare besturen				1												1
24. Onderwijs					1											1
25. Gezondheidszorg	29	22	13	7	13	5	10	16	4	10	18	7	3	13		170
26. Maatschappelijke dienstverlening		4														4
27. Overige dienstverlening				1							6					13
Totaal	72	55	20	35	22	8	14	20	13	15	54	12	9	29		378
2 Uitzendopdrachten																
20. Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling	151	19	11	28	39	7	38	55	33	13	154	15	20	26	37	646
Totaal	151	19	11	28	39	7	38	55	33	13	154	15	20	26	37	646
A NEC zonder Uitzendopdrachten via wervings- en selectiekantoren																
20. Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling	14	4	11	6	2	1	16	12		1	46		2	1	11	127
Totaal	14	4	11	6	2	1	16	12		1	46		2	1	11	127
Totaal MB3820 Farmaceutisch-technisch assistent	237	78	42	69	63	16	68	87	46	29	254	27	31	56	48	1151

ii. Aantal openstaande vacatures (aantal, spreiding, evolutie)

Voor het beroep "

- Openstaande vacatures (aantal, evolutie (dec 2017-dec 2022))

Jaartal	Dec/2017	Dec/2018	Dec/2019	Dec/2020	Dec/2021	Dec/2022
NECZU rechtstreeks aan VDAB gemeld	11	28	28	18	71	71
Uitzendopdrachten	16	3	8	15	50	77
NECZU via werving- en selectiekantoren	9	4	3	0	9	13
TOTAAL	36	35	39	33	130	161

- Openstaande vacatures voor het beroep FTA (aantal, december 2022)

	11 Antwerpen	12 Mechelen	13 Turnhout	21 Brussel HG	22 Leuven	24 Vijveerde	31 Brugge	34 Kortrijk-Roeselare	35 Oostende-Westhoek	41 Aalst Oudenaarde	44 Gent	46 Sint-Niklaas-Dendermonde	74 Limburg Oost	75 Limburg West	99 Buiten Vlaanderen en Brussel	Eindtotaal
Beroep/arbeidsdomein																
MB3820 Farmaceutisch-technisch assistent																
NEC zonder Uitzendopdrachten rechtstreeks aan VDAB gemeld	16	9	3	15	4			2	2	3	6	1	1		9	71
Uitzendopdrachten	25	0		4	8		6	4	2	15	3	1	6	3	3	77
NEC zonder Uitzendopdrachten via wervings- en selectiekantoren	0	0	1	1	1		1	1		6					1	13
Totaal	41	9	4	20	13		7	7	4	3	27	4	2	16	4	161

II. Evolutie van het aantal vacatures (in de tijd)

Beroep/arbeidsdomein	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
MB3820 Farmaceutisch-technisch assistent										
NEC zonder Uitzendopdrachten rechtstreeks aan VDAB gemeld	70	63	106	97	148	197	175	175	327	378
Uitzendopdrachten	46	44	114	121	220	78	168	188	272	646
NEC zonder Uitzendopdrachten via wervings- en selectiekantoren	8	16	14	22	52	50	56	85	74	127
Totaal	124	123	234	240	420	325	399	448	673	1151

III. Spreiding van het aantal ontvangen vacatures per provincie en/of regio

Deze tabel geeft een overzicht van ontvangen vacatures per regio in 2022

Beroep/arbeidscircuit	11 Antwerpen	12 Mechelen	13 Turnhout	21 Brussel HG	22 Leuven	24 Vilvoorde	31 Brugge	34 Kortrijk-Roeselare	35 Oostende-Westhoek	41 Aalst-Oudenaarde	44 Gent	46 Sint-Niklaas-Dendermonde	74 Limburg-Oost	75 Limburg-West	99 Buiten Vlaanderen en Brussel	Eindtotaal
MB3820 Farmaceutisch-technisch assistent																
NEC zonder Uitzendopdrachten rechtstreeks aan VDAB gemeld	72	55	20	35	22	8	14	20	13	15	54	12	9	29		378
Uitzendopdrachten	151	19	11	28	39	7	38	55	33	13	154	15	20	26	37	646
NEC zonder Uitzendopdrachten via wervings- en selectiecentoren	14	4	11	5	2	1	16	12	1	1	46		2	1	11	127
Totaal	237	78	42	69	63	16	68	87	46	29	254	27	31	56	48	1151

IV. Aantal niet werkende werkzoekenden

Deze tabel geeft een overzicht van het aantal niet werkende werkzoekende per regio eind dec 2022

Beroep/arbeidscircuit	11 Antwerpen	12 Mechelen	13 Turnhout	21 Brussel HG	22 Leuven	24 Vilvoorde	31 Brugge	34 Kortrijk-Roeselare	35 Oostende-Westhoek	41 Aalst-Oudenaarde	44 Gent	46 Sint-Niklaas-Dendermonde	74 Limburg-Oost	75 Limburg-West	99 Buiten Vlaanderen en Brussel	Eindtotaal
MB3820 Farmaceutisch-technisch assistent	58	24	14	16	32	37	10	14	12	15	31	28	19	24	3	337

4. Samenhang

Farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek

Farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek